

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Orthographiae || Ratio

Manuzio, Aldo

Venetiis, 1566

[Text]

urn:nbn:de:hbz:466:1-13350

V **ET** **ER** **E** **S** Numerorum notas uaria-
runt, primum quinto loco, deinde
decimo, mox quinquagesimo, tum
centesimo, eodem in reliquis ordine
conseruato, mutato numeri signo, quoties
numerus a quinario ad duplum, & a duplo rur-
sus ad quinarium peruenisset

Prima nota fuit **i**, unus, usque ad quattuor ite-
rata

Secunda nota, **v**, quinque, in quinario primum
numero uariata

Tertia, **x**, decem, in duplo quinario, ut iam di-
xi, mutationem recipiens

Quarta, **L**, quinquaginta, aucto post tertiam
notam, idest post **x**, in quincuplum numero

Quinta, **c**, centum, duplicato quinquagenario

Sexta, **D**, quingenta, & hic quincupli ratione
seruata

Septima, **M**, mille, habita dupli ratione

Octaua mutatio fuit, cum ad quinque millia per-
uenissent. nam; ne toties iterarent, **M**; his
notis usi sunt, **DC**, quinque millia.

Nona mutatio, a quincuplo in duplum, recepit
has notas, **CC**, decem millia

Decima, a duplo in quincuplum, **CCDC**, quin-
quaginta millia

Vndecima, & ultima, a quincuplo in duplum
CCCC, centum millia

Nec ultra notarum mutatio progressa est. Ita sunt omnino undecim uariae, deinceps a nobis demonstratae, tamen iterandae

I, unus
V, quinque
X, decem
L, quinquaginta
C, centum
D, quingenta
M, mille
Iↀ, quinquemillia
CↀIↀ, decem millia
Iↀↀↀ, quinquaginta millia
CↀCↀIↀↀↀ, centam millia

Quam cognitionem legentibus non iniucundam fore, sum arbitratus

Hoc etiam adiungam, a prima nota, I, ceteras omnes fluxisse. nam, V, duae primae notae sunt infima parte coniunctae

Item, X, est quinarij numeri nota duplicata; cum duae, V, in acuto angulo coniungantur. At L, quid est, nisi prima illa nota, I, recta, & altera prostrata, simul iunctae? quo si addideris in summa parte aliam primam notam, item prostratam fiet centum. non enim priscis temporibus, pro Centum, scribebant, C, quod ad aetatem nostram permansit: sed, [Iↀↀↀ], quae erant tres primae notae consociatae, una recta duae prostratae, cum recta coniunctae, una
in

in superiore parte, altera in inferiore. Quin-
genta uero fecerunt, addita ad tres notas
quas proxime nominavi, quarta recta, cum
duabus prostratis coniuncta, hoc modo □
qua figura duplicata, fecerunt Mille, hoc
modo [□]. unde postea, librariorum arbitrio
uariae notae, quae, Mille, significarent, factae
sunt: quarum nonnullas ostendemus. nam ex
□] fieri coeptum est, ∞, & ω, & c i o, & C i y,
unde m deriuatum, quo pro Mille hodie quo
que utimur: cum olim nota fuerit, non littera

